

Erkkolan näyttelyt 2007–2022

Onni yksillä – kirjailijakohtaloita

21.9.–11.12.2022

Näyttelyssä esitellään suomalaisia kirjailijakohtaloita liittyen teema vuoteen "Minä elän! – Aleksis Kivi 150 vuotta kuolemasta". Näyttelyssä kirjailijoiden erilaiset kohtalot linkittyvät paitsi Aleksis Kiveen myös runoilija J. H. Erkkoon. Näyttelyssä esitellään 1800–1900-lukujen runoilijoita ja kirjailijoita L. Onervasta, Eino Leinosta Saima Harmajaan ja Mika Waltariin. Kirjailijamuotokuvia on esillä julkisista ja yksityisistä kokoelmista Tuusulan taidemuseon omien kokoelmien lisäksi.

Täällä jossain – Martta Wendelinin elämää ja taidetta sotien aikaan

7.6.–11.9.2022

Taiteilijakoti Erkkolan kesänäyttelyssä tutustutaan kuvittaja ja taidemaalari Martta Wendelinin (1893–1986) elämään ja taiteeseen 1900-luvun poikkeusolosuhteissa.

Tuntematon suunnittelija Martta Wendelin

26.1.–29.5.2022

Kuvittaja ja taidemaalari Martta Wendelin (1893–1986) asui Tuusulassa puolet elämästään. Hän loi kuvissaan ihannekodin, joka tuli tutuksi lehtien ja kirjojen kuvitusten kautta. Hänen muu suunnittelutyönsä on vähemmän tunnettua. Taiteilijakoti Erkkolan kevään näyttelyssä on esillä luonnoksia ja maalauksia vaatteista kesämökkeihin ja puutarhoihin.

Lapsuuden joulu – Martta Wendelinin ja Rudolf Koivun joulukuvituksia

10.11.2021–16.1.2022

Martta Wendelin ja Rudolf Koivu tahoillaan loivat omanlaisensa joulukuvaston, joka on yhtä tuttua ja rakasta suomalaisille vieläkin. Näyttely esittelee Wendelinin ja Koivun jouluisia kuvituksia Tuusulan taidemuseon ja Amerin Kulttuurisäätiön kokoelmista.

Hauras aika, väkevä aika

29.9.–31.10.2021

Taiteilijakoti Erkkolan näyttelyssä ”Hauras aika, väkevä aika” on esillä korkeatasoista kivilitografiataidetta suomalaisia eturivin graafikoita Kuutti Lavoselta, Kaisu Sirviöltä, Elina Länsmanilta ja Matti Hintikalta. Teoksia on myös liettualaiselta Roma Auskalnyteltä sekä sisilialaiselta Giuseppe Colombolta. Näyttelyssä on grafiikan lisäksi maalauksia, piirustuksia ja installaatioita. Teosten aiheet vaihtelevat suomalaisen luonnon ominaispiirteistä ihmisen herkkyyden ja voiman pohdiskeluun.

Ajan virrassa – Taneli Eskolan valokuvataidetta

4.5.–19.9.2021

Näyttelyssä Tuusulanjärven kuvasto linkittyy kansallismaisemiin ja laajempiin maisemäkäsityksiin. Maiseman ajallista ulottuvuutta korostavat Taneli Eskolan valokuvien rinnalla Tuusulan taidemuseon kokoelmista valitut vanhemman taiteen maalaukset.

Tähtiä kuin Otavassa, poikia on Jukolassa

– Aleksis Kiven Seitsemän veljestä -kirjan kuvituksia

30.9.–13.12.2020 (päätyi 27.11. koronatilanteen vuoksi)

Ensimmäinen suomen kielellä kirjoitettu romaani on innoittanut monet taiteilijat kuvittamaan sen tarinoita. Näyttelyssä esitellään alkuperäiskuvituksia mm. Akseli Gallen-Kallelalta, Marcus Collinilta, Erkki Tantulta ja Matti Visannilta sekä kirjailija Aleksis Kiveä teoksensa taustalla.

Muumeja ja maalauksia – Tove Janssonin maailma

2.6.–20.9.2020

Kuvittaja, taidemaalari ja kirjailija Tove Janssonin taidetta ja rakastettuja muumikuvituksia

Maailma sotkan munasta – Kalevala taiteessa ja kuvituksissa

4.2.–24.5.2020 (suljettu 17.3. alkaen korotilanteen vuoksi)

Kalevalaan ja muuhun kansanrunouteen liittyvää taidetta 1800-luvulta nykypäivään.

Muistatko Lumikin, Tuhkimon ja Punahilkkan? – Satuhahmoja kuvitus- ja nykytaiteessa

2.10.–15.12.2019

Martta Wendelin, Rudolf Koivu, Albert Edelfelt, Väinö Hämäläinen, Helga Sjöstedt, Katja Tukiainen, Titta Aaltonen, Pilvi Takala, Maria Ylikoski

Erkkolan syksyn näyttelyssä sukellaan sadun maailmaan. Pääosassa ovat Grimmin satujen hahmot: Punahilkka, Lumikki, Tuhkimo ja Prinsessa Ruusunen. Tuttujen satujen taustalla on vaikutteita aina Kiinasta ja Intiasta asti. Satuihin kätkeytyy opetuksia elämästä, sen hyvistä ja huonoista puolista. Saduissa onnellinen loppu saadaan ihmeellisen sattuman tai tapahtuman kautta. Suomalaiset nykytaiteilijat käsittelevät sadun avulla lapsuuteen, naiseuteen ja toiseuteen liittyviä aiheita.

Sydänten mies – 170 vuotta J. H. Erkon syntymästä

28.5.–22.9.2019

Runoilija J. H. Erkko oli valloittava persoonallisuus, joka julkaisi ensimmäiset runonsa jo opiskeluvuosinaan. Erkko esiintyi monissa juhlatilaisuuksissa ja puhutteli aikalaisten sydämiä. Hän edusti vuosisadan uutta ihmistä, joka nousi köyhän kansan parista opiskelun avulla sivistyneeseen keskiluokkaan. Erkko tunsikin ajan aatteet: hän tunnusti työväestön ja naisten oikeudet ja auttoi vähäosaisia. Runoissaan ja näytelmissään hän kuvasti ajan isänmaallisia ja poliittisia tunnelmia. Monet Erkon lyyriset runot ovat suomalaisen runouden klassikkoja. Lauluiksi sävellettyinä hänen runonsa "No onkos tullut kesä" ja "Olet maamme armahin Suomenmaa" ovat edelleenkin suomalaisille rakkaita. Näyttelyssä juhlitaan runoilijaa taideteosten, valokuvien ja arkistoaineiston avulla.

Heli Laaksonen – Ilma luppa

Maalauksia margariinirasiaan, puulle ja muulle

6.2.–19.5.2019

Kirjailija ja runoilija Heli Laaksonen (s. 1972) koettelee siipiään kuvataiteen puolella. Hänen esikoisnäyttelynsä oli syksyllä 2017 Harjavallassa Emil Cedercreutzin museossa, josta hänet kutsuttiin Erkkolaan. Laaksonen kuvat muistuttavat hänen runojaan – jokainen teos on kuin runo, usein leikkisä ja pohdiskeleva. Teoksissa on luonnonläheisyyttä – fluraa ja faunaa – yhdistyneenä arjen asioihin kuten parkkikiekkoihin, linnunpönttöihin tai einesrasioihin. Materiaaleissa on luonnonpuuta tai ready made -esineitä, vaikka ne ovat pääosin maalauksia.

Ystävättäret taiteessa ja elämässä

26.9.–16.12.2018

1920-luvulta alkaen naisen rooli taiteilijana sai uusia piirteitä ajan vapautuneesta ja poikamaisesta jazztyöstä. Nainen saattoi luoda uraa taiteilijana, vaikka samalla olisi perheenäiti tai aviopuoliso. Martta Wendelin elätti itsensä kuvittajana, mutta maalaaminen säilyi rinnalla. Hänen taiteilijaystävättäristään ja opiskelutovereistaan osa yhdisti perheen, avioliiton ja työn, mutta osa jätti maalaamisen. Taidenäyttelyihin osallistuminen, yhteiset työtilat ja maalausmatkat yhdistivät Wendeliniä ja hänen tovereitaan kuten Hanna Suomalaista, Viivi von Schrowe-Kalliota ja Helny Tigerstedtiä 1920–30-luvuilla.

Rakastettu Martta Wendelin – nainen, kuvittaja ja taiteilija

125 vuotta Martta Wendelinin syntymästä

5.6.–16.9.2018

Taiteilijakoti Erkkolan näyttelyssä etsitään Martta Wendeliniä hänen omien kuviansa luomien mielikuvien takaa. Suomalaisen kodin ja luonnon idyllin kuvaajana tunnettu Wendelin ei elänyt yhtä onnellista ja perhekeskeistä elämää kuin hänen kuvansa antavat ymmärtää. Itsenäisen työtätekevän naisen rooli oli harvan valinta 1900-luvun alkupuolella, jolloin perheen perustaminen ja kodin hoitaminen oli usein naisen, taiteilijankin päätyönä. Martta Wendelin tasapainoili myös kuvittajan ja taidemaalarin työroolien välillä. Unelma taidemaalarin työstä kantoi läpi elämän. Myös unelma omasta kodista eli pitkään ja se toteutuikin Tuusulassa sodan jälkeen 1940-luvulla.

Kruunun jäljillä

31.1.–27.5.2018

Fantasiaa ja historiaa yhdistävässä näyttelyssä on esillä kuvituksia 1900-luvun tärkeimmiltä satukuvittajilta alkaen Martta Wendelinistä ja Rudolf Koivusta. Näyttely on koottu Amerin Kulttuurisäätiön ja Tuusulan taidemuseon kokoelmista.

Confinus Finlande 2017 – avauksia ja rajapintoja

27.9.–10.12.2017

Gaetano Cipolla, Giuseppe Colombo, Kalle Berg, Matti Hintikka, Elina Sipilä, Catherine Keun, Kuutti Lavonen, Kaisu Sirviö. Kansainvälisessä yhteisnäyttelyssä maalauksia ja grafiikkaa. Lisäksi J. H. Erkon aikalaisten maalauksia ja kuvituksia ulkomaan matkoiltaan.

Ihanuuksien ihmemaa

6.6.–17.9.2017

Kirjailijoiden Suomi taiteessa ja kuvituksissa. Näyttely esittelee suomalaisuuden ihannetta kirjailijoiden ja runoilijoiden tuotannossa 1800-luvun lopulta 1930-luvulle asti. Kirjailijat ja taiteilijat loivat karusta kotimaasta J. H. Erkon laulun sanoin ["ihanuuksien ihmemaan"](#).

Kultaisilta päiviltä

21.1.–28.5.2017

Martta Wendelinin ja Rudolf Koivun kuvituksia kodin ja koulun arjesta. Suomen kaikkien aikojen tunnetuimmat kuvitustaiteilijat tunnetaan idyllisistä lapsuusaiheisista kuvituksistaan, joissa he kuvaavat lasten maailmaa valoisalla ja lempeällä tavalla. Molemmat taiteilijat kuvittivat uransa aikana useita lastenlehtiä ja nuortenkirjoja.

Hjalmar Löfving 120 vuotta

28.9.–18.12.2016

Sarjakuvamuseon kokoama kiertonäyttely sarjakuvataiteilija, pilapiirtäjä ja animaattori Hjalmar Löfvingistä (1896–1968).

Tuhat ja yksi yötä – Idän hurmaa kuvitustaiteessa

7.6.–18.9.2016

Rudolf Koivu, Martta Wendelin, Venny Soldan-Brofeldt yms., satumaisia kuvituksia Amerin Kulttuurisäätiön, Otavan, WSOY:n ja Tuusulan taidemuseon kokoelmista

Martan mallina – Martta Wendelin muotokuvamaalarina

20.1.–29.5.2016

Maalauksia museon omista ja yksityisistä kokoelmista

Nuoren Suomen naiset

16.9.2015–10.1.2016

Naistaiteilijoiden kuvituksia Nuoren Suomen albumeihin 1890-luvulta alkaen.

Karjalan kunnailta

29.4.–6.9.2015

Karjala-aiheisia kuvituksia ja maalauksia 1800-luvulta 1930-luvulle. Esillä teoksia Eero Järnefeltiltä, Pekka Haloselta, Axel Gallénilta, Rudolf Koivulta ja Martta Wendeliniltä.

Maija Karma - lapsuuden kuvittaja

14.2.–19.4.2015

Sodanjälkeisen Suomen lastenkirjallisuuden tärkeimmän kuvittajan tunnelmallisia ja kodikkaita kuvituksia.

Joulupukit

29.11.2014–8.2.2015

Vanhanajan joulupukkeja Valistuksen Joulupukki ja Pikku joulupukki -lastenlehtien kuvituksina.

Satukuvittaja

10.9.–23.11.2014

Jännittävien ja lumoavien satujen kuvituksia muun muassa Maija Karmalta, Rudolf Koivulta, Helga Sjöstedtiltä ja Martta Wendeliniltä.

Satukuningatar Anni Swan

30.4.–31.8.2014

Rakastetun kirjailijan Anni Swanin elämää ja tuotantoa valotetaan maalausten ja Swanin teoksiin tehtyjen kuvitusten kautta. Esillä teoksia Eero Järnefeltiltä, Rudolf Koivulta, Venny Soldan-Brofeldtiltä ja Martta Wendeliniltä Tuusulan taidemuseon sekä yksityisistä ja julkisista kokoelmista.

Kaupungista maalle

Martta Wendelinin kuvituksia ja maalauksia 1920–30-luvuilta

6.12.2013–21.4.2014

Martta Wendelin 120 vuotta

2.5.–1.12.2013

Kuvittaja ja taidemaalari Martta Wendelinin (1893–1986) monipuolista ja pitkää uraa juhlistetaan Tuusulan taidemuseon näyttelyssä Taiteilijakoti Erkkolassa.

Kuvalastuja – Juhani Ahon syntymästä 150 vuotta

3.5.–18.10.2011

Juhani Ahon elämää ja tuotantoa kuvitusten ja maalausten kautta. Näyttelyssä noin sata kuvitusta ja maalausta sekä yksityisistä että julkisista kokoelmista. Teoksia Ahon taidemaalaripuolisolta Venny Soldan-Brofeldtiltä ja taiteilijaystäviltä kuten Eero Järnefeltiltä ja Pekka Haloselta. Raimo Puustisen kuvituksia Ahon Rautatiehen vuodelta 1973.

Hengen suuruus, hengen maa – J. H. Erkon runoja ja nykytaidetta

27.3.–31.10.2010

J. H. Erkon runojen hengessä valittuja taideteoksia Aune Laaksosen Taidesäätiön kokoelmasta. Millaisia yhteyksiä löytyykään 1800–1900-lukujen vaihteen runoista ja nykytaiteen kuvamaailmasta? Näyttelyn kävijä saa vapaasti yhdistää Erkon runoja ja niiden yhteyteen valittujen taideteosten tarjoamia sisältöjä omiin tulkintoihinsa.

Ei onni tule etsien,

Se saapuu eläen.

Ei onni tule ulkoa,

Se nousee rinnasta.

Tähtiä kuin Otavassa – Aleksis Kivi 175 vuotta

12.9.–6.12.2009

Erkkolan syksyn juhlanäyttelyssä Kiven tunnetun pääteoksen Seitsemän veljeksien kuvituksia 1900-luvun alusta 2000-luvulle asti.

Nuori Suomi kuvissa – kuvitustaidetta J. H. Erkon ajalta

1.5.–6.9.2009

Päivälehdessä joulualbumina ilmestymisensä vuonna 1891 aloittanut Nuori Suomi -albumi oli Nuoren Suomen ryhmän äänenkannattaja. Tähän kirjallistaiteelliseen albumiin taiteilijoilta tilattiin kuvituksia, mutta siinä esiteltiin alusta alkaen myös Suomen Taiteilijoiden näyttelyiden parhaimpia maalauksia.

Mika Waltari ja Sinuhe egyptiläinen

3.9.2008–11.1.2009

100 vuotta Mika Waltarin syntymästä. Erkkolan syksyn näyttely esitteli Waltarin teoksista kansainvälisesti tunnetuimman ja rakastetuimman.

Suomalaisia kirjallisuuspalkintoja ja palkittuja teoksia

29.4.2008–11.1.2009

Erkkolassa voi tutustua Suomessa jaettavaan kirjallisuuspalkintoihin ja palkittuihin teoksiin. Suomessa jaetaan noin 50 kirjallisuuspalkintoa. Muutamat, kuten Finlandia- ja Runeberg-palkinnot sekä Helsingin Sanomien esikoispalkinto, saavat runsaasti julkisuutta, toiset taas ovat suurelle yleisölle lähes tuntemattomia. Palkinnonsaajille ja kirjallisuuden monimuotoisuudelle pienten palkintojen merkitys on kuitenkin suuri. Erkkolassa on esillä viimeisimpiä palkittuja teoksia lastenkirjoista sarjakuviin ja kuvituksista runoihin ja romaaneihin. Palkittuja teoksia voi myös lukea paikan päällä.

On mulla takki Pariisista...

29.4.–31.8.2008

J. H. Erkon, Pekka Halosen, Juhani Ahon, Venny Soldan-Brofeldtin, Jean Sibeliuksen ja Eero Järnefeltin eli Tuusulassa asuneiden taiteilijoiden matkoja Euroopassa taideteoksin, kirjein ja valokuvoin. Näyttely keskittyi 1800-luvun loppuun ja 1900-luvun ensimmäisiin vuosiin – ajankohtaan, joka oli keskeinen Suomen taide-elämän sekä Tuusulan taiteilijayhteisön synnyn kannalta.

Rakastettu runoilija J. H. Erko

1.6.–31.12.2007

Erkkolan kahteen kerrokseen levittäytyi laajahko näyttely J. H. Erkon elämästä, kirjallisesta tuotannosta sekä merkityksestä omana aikanaan. Näyttelyn pääpaino oli Erkon kirjallisessa tuotannossa, jota esiteltiin runokatkelmin ja Erkon teoksin.